

*Сібекіна А. Ю., ст. викладач кафедри
світового господарства і міжнародної економічної інтеграції
Українського державного університету
фінансів та міжнародної торгівлі*

ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ ЗАХОДИ АКТИВІЗАЦІЇ З ВПРОВАДЖЕННЯ СИМЕТРИЧНОЇ ЗОНИ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ З ЄС

Анотація. Стаття розкриває проблемні питання наближення України до повноцінного впровадження поглибленої зони вільної торгівлі (ЗВТ) з Європейським союзом (ЄС). Угода про Асоціацію України з Європейським Союзом - це насамперед економічний документ, 80% якого присвячено деталям поглибленої та всеосяжної ЗВТ, тож він вимагає проведення економічних реформ. Тому активізація організаційно-управлінських заходів із впровадження симетричної Угоди про Асоціацію України з ЄС є одним із головних завдань 2015 року для керівництва країни. Уряд і Президент доклали чимало зусиль, щоб підписати її та подолати зовнішній тиск, спрямований проти утворення ЗВТ між Україною і ЄС. Парламент переважною більшістю голосів ратифікував Угоду. Наразі стоять завдання щодо адаптації норм та імплементації документу. Одностороннє відкриття ринків ЄС з весни 2014 р. зумовило скасування (або зменшення) тарифів з експорту промислових товарів і сільськогосподарської продукції України. Неоднозначними виявилися результати застосування вітчизняними товаровиробниками та експортерами режиму автономних преференцій ЄС. Аби отримати всю вигоду від вільної торгівлі з ЄС, потрібно ухвалити низку законів та докорінно змінити правила українського бізнесу.

Ключові слова: Угода про асоціацію, Європейський Союз, поглиблена зона вільної торгівлі, експорт, мито, квота, преференції.

Постановка проблеми. Введення режиму торговельних преференцій з боку ЄС в односторонньому порядку сприяло відкриттю нових ринків для українських товарів, проте скористатися наданими можливостями змогла невелика кількість вітчизняних компаній.

Проте результати торгівлі з ЄС за 9 місяців 2014 р. підтверджують відчутний позитивний ефект від скасування мит ЄС.

В той же час в економічному плані затримка Україною впровадження симетричної ЗВТ з ЄС може справити негативний ефект на підірвану кризою вітчизняну економіку.

Мета статті – дослідити результати одностороннього введення режиму торговельних преференцій ЄС для вітчизняних компаній, а також розглянути організаційно-управлінські заходи з активізації впровадження симетричної поглибленої зони вільної торгівлі в 2016 році.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Роз'яснення проблемних питань, а також особливостей змісту статей угоди про Асоціацію з ЄС час від часу висвітлюються в публікаціях Інституту економічних досліджень та політичних консультацій [1, 2], колективу науковців Савицького О., Сушко О., Хорольського Р. [3–5], Шниркова О. [6], Шуило О. [7], експертів Представництва Європейського Союзу в Україні [8], проте вони мають дотичне висвітлення.

Виклад основного матеріалу. Навесні 2014 р. Європарламент підтримав пропозицію щодо зниження митних зборів для українського імпорту. Прем'єр-міністр України зазначив, що якщо Україна невідкладно розпочне постачання товарів на терени ЄС, українські експортери додатково отримують близько 500 млн. євро [9].

Таким чином, одностороннє відкриття ринків запрацювало 15 травня 2014 р. та скасувало

94,7% тарифів ЄС, що стягувалися з імпорту промислових товарів з України [10]. Також зменшилися тарифи на решту невелику кількість промислових товарів.

Окрім того, було передбачено скасування тарифів на понад 80% експорту сільськогосподарської продукції України [10]. Водночас ЄС обмежив кількість “чутливої” продукції – зокрема, зернових, свинини, яловичини, курятини та обробленої харчової продукції, які можуть імпортуватися з нульовою ставкою мита, щоб не завдавати шкоди інтересам виробників цієї продукції з ЄС.

Торговельні преференційні заходи з боку ЄС не зобов'язали Україну симетрично скасувати свої власні митні збори на імпорт з ЄС, проте вони і не передбачають їхнє підняття.

Проте, імпорт з України повинен відповідати правилам ЄС щодо маркування походження товару, аби у такий спосіб гарантувати, що товари з інших країн, замасковані під українські, не потраплять до ЄС через територію України [11, с. 146].

Хоча Державний комітет статистики ще не підрахував дані по зовнішній торгівлі за 2014 р., проте, за підсумками десяти місяців, український експорт до ЄС зріс в середньому на 10–12%. В основному таке зростання було забезпечено аграрною продукцією [12].

В той же час слід зауважити, що очікування зростання поставок українських товарів до ЄС все ж були набагато вищі за підсумковий результат.

По-перше, позитивна динаміка торгівлі з ЄС компенсувала загальне падіння експорту на 11,3%, викликане фактичним закриттям російського ринку. За підсумками 11 місяців 2014 р. український експорт до РФ скоротився майже на третину – на 31,2% [13].

Так, уряд і НБУ раніше зазначали, що темпи падіння українського експорту до РФ будуть подібні до торішніх – близько 40% [14].

По-друге, темпи зростання українського експорту до ЄС вже з кінця 2014 р. почали демонструвати поступове гальмування.

Така негативна тенденція викликана закінченням ефекту обнуління мит. Адже для подальшого зростання поставок до ЄС необхідно прискорити роботу з адаптації українських технічних регламентів до європейських, а також з отримання необхідних дозволів на експорт української продукції до ЄС [12].

Нереалізований потенціал збільшення українського експорту до ЄС демонструє використання українськими компаніями квот на постачання в ЄС продукції за нульовою митною ставкою.

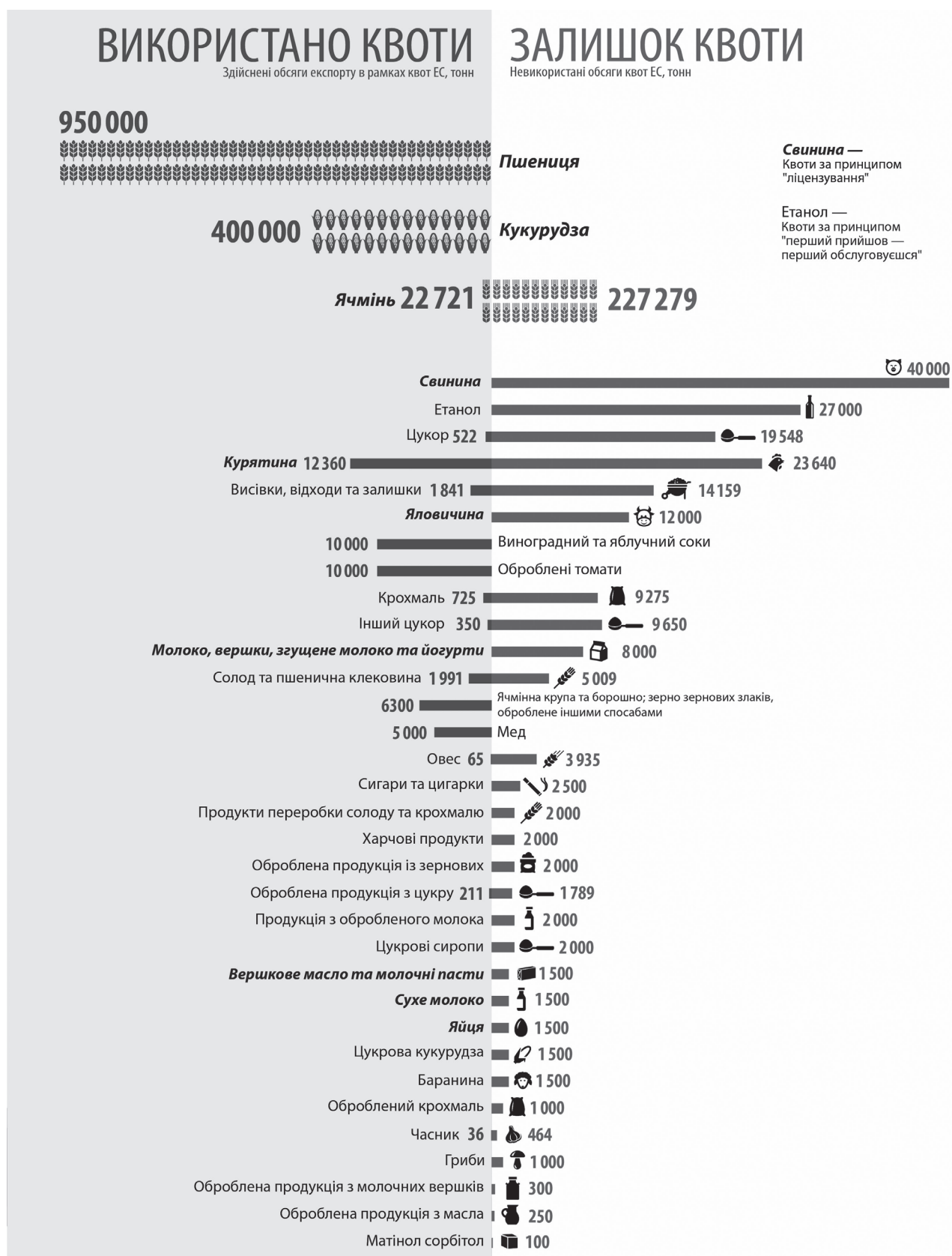
З одного боку, слід зауважити, що в процесі підготовки Угоди про асоціацію саме обсяг запропонованих квот був найбільш частою причиною критики з боку бізнесу. Так, за результатами переговорів отриманий обсяг квот не влаштував український бізнес, представники якого від початку заявляли про необхідність збільшення більшості з них.

Втім, за підсумками 2014 р., з'ясувалося, що більшість квот виявилася не вичерпаною, а за більшістю товарних позицій поставки до ЄС так і не розпочалися. Наразі, навіть «незначні» квоти виявилися непосильними для українських аграріїв.

Як пояснив в. о. президента Американської торгової палати «повною мірою свої квоти вичерпали ті експортери, чий товари і раніше експортувалися до ЄС. У них вже були напрацьовані торговельні зв'язки, а в такій ситуації поява квот лише посилює їхні конкурентні переваги» [14].

Втім, варто зупинитися детальніше на результатах по експорту до ЄС саме сільськогосподарської продукції. Як видно з рис. 1, статистика використання квот показує, що повною мірою ними скористалися експортери меду, виноградного і яблучного соку, а також консервованих томатів.

Варто відзначити, що запропоновані обсяги квот за цими позиціями дійсно невеликі. Наприклад, загальний обсяг квот на експорт на яблучний і виноградний сік – 10 тис. тонн, на консервовані томати – 10 тис. тонн, на мед – 5 тис. тонн [15].

Рис. 1. Використання Україною експортних квот по с/г продукції до ЄС у 2014 р. в рамках автономних торгових преференцій [14]

Таким чином, говорити про збільшення квот можна лише щодо тих позицій, де наявне їхнє повне використання. Тому Міністерству аграрної політики та продовольства вже варто провадити відповідні консультації з єврокомісаром і міністрами сільського господарства країн ЄС.

Наразі Україна прагне офіційного подання заявки щодо перегляду квот на мед, яблуч-

ний та виноградний сік, а також курятину, і вже отримала підтримку відповідних планів від Єврокомісара, а також від міністрів Німеччини, Швеції, Литви та Латвії [16].

По ще одній досить успішній позиції – зернові квота була практично повністю вичерпана – з її обсягу в 6,3 тис. тонн не використані лише 0,5 тонни (майже 0,008 %) [14].

Також майже повністю були вичерпані квоти на експорт часнику і вівса. Проте формально ці квоти не вибрані повністю, що істотно ускладнює переговори про їхнє збільшення.

Частково використана була квота на експорт солоду – експорт залишив майже 2 тис. з річного обсягу в 7 тис. тонн.

За іншими позиціями обсяг вибірки квот був у межах від 0 до 10-15%.

При цьому за деякими видами продукції, зокрема молочної, нульова вибірка квот спостерігається тому, що Україна ще не отримала дозволу на експорт такої продукції до ЄС.

На думку експертів, у кращому разі варто очікувати на отримання дозволів в кінці 2015 р., а отже використання квот почнеться лише з 2016 р. Втім, у відношенні і молочної і м'ясної продукції, такий прогноз слід вважати оптимістичним [16].

Отже, до причин, що гальмують використання експортних квот товарів сільськогосподарського призначення до ЄС слід віднести:

- збут вітчизняної продукції на інших ринках поза ЄС за більшу ціну;
- ускладненість логістичних шляхів;
- неможливість забезпечити потрібний обсяг продукції;
- необізнаність національного виробника щодо існуючих можливостей.

З іншого боку, варто зазначити ще одну проблему для українських експортерів – конкуренцію з європейськими виробниками. Наприклад, вибірка квоти на ячмінь становить менше 10%. Хоча ця стаття експорту традиційно вважалася однією з найперспективніших. Причиною цього стало підвищення пропозиції на ринку ЄС.

Так, за словами генерального директора аналітичного центру «УкрАгроКонсалт», «дуже хороший врожай ячменю у Франції змінив плани українських експортерів, оскільки місцева продукція виявилася дешевшою за українську. Як наслідок – український ячмінь минулого року успішно експортувався на ринки третіх країн, але поставки до ЄС виявилися невеликими» [14].

Втім, вже за підсумками 2015 року, ситуація з квотами може суттєво покращитися через девальвацією гривні. Наразі вплив даного фактора стає набагато сильнішим, аніж рік тому.

В той же час активність українських компаній з пошуку європейських контрагентів поступово дає результати. Адже налагодження нових торговельних зв'язків вимагає часу, проте багато з компаній, які ще торік почали роботу над забезпеченням експорту до ЄС, цього року мають всі шанси почати поставки.

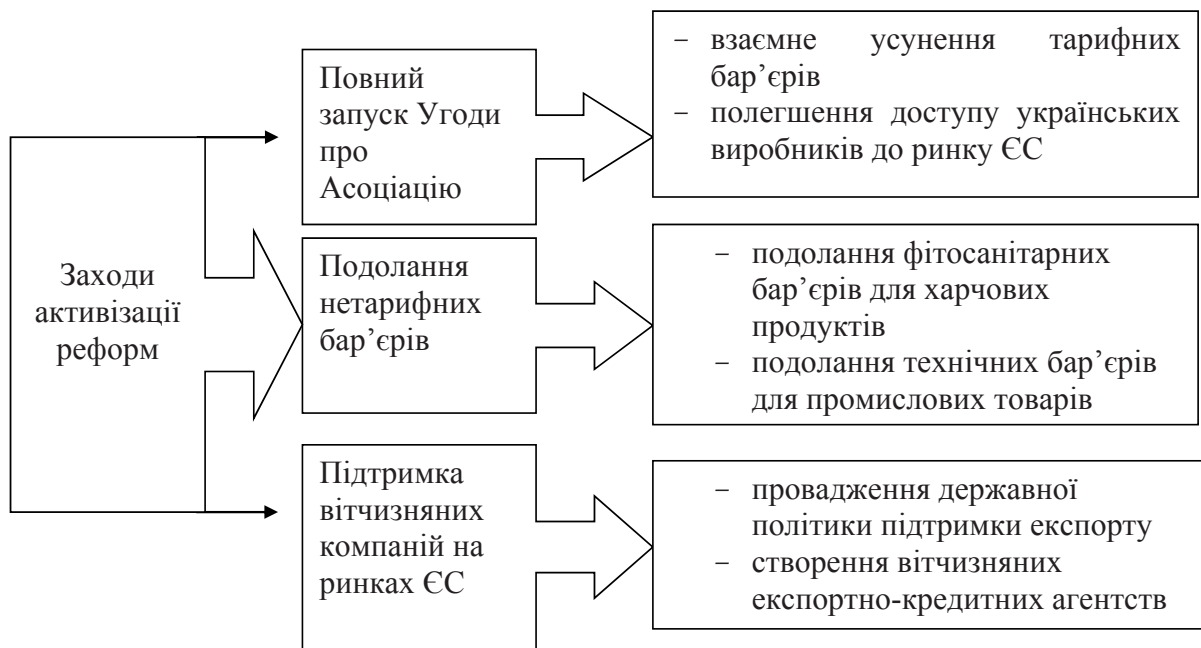
Значною мірою про таку готовність можна говорити вже зараз. Однак, наразі, українські виробники експортують в основному сировину, хоча і високої якості, що визнано світом.

Проте, варто сприяти розвитку експорту продукції з більшою вагою доданої вартості. Адже застосування умов ЗВТ з ЄС надає аграріям нові можливості, зокрема, вихід на нові ринки збуту. Тому ЗВТ з ЄС для виробників та експортерів – це збільшення відповідальності і за безпечність продукції, і за її якість.

Відповідно, аби прилаштуватися до умов ЗВТ з ЄС українським компаніям необхідно міняти систему свого виробництва та модернізувати його так, щоб унеможливити випуск неякісної продукції. Насамперед від цього виграє вітчизняний споживач.

Наразі слід виокремити три основні блоки реформ, потрібних задля того, щоб поглиблена ЗВТ змогла реально запрацювати: повний запуск Угоди про асоціацію, подолання нетарифних бар'єрів та забезпечення підтримки вітчизняним компаніям, як видно з рис. 2.

Рис. 2. Організаційно-управлінські заходи реформування для запуску поглибленої ЗВТ України з ЄС (укладено автором)

Отже, повний запуск Угоди про асоціацію насамперед означає усунення тарифних бар'єрів для полегшення доступу українських виробників до ринку ЄС, а європейських – до ринку України. Адже запуск поглибленої ЗВТ відкладено до 2016 року, а поки що діє тільки одностороннє скасування тарифів з боку ЄС.

Другим напрямом є подолання нетарифних бар'єрів, а саме фітосанітарних (для харчових продуктів) та технічних (для промислових товарів). Усунення цих бар'єрів є базовою умовою виходу на ринок ЄС, оскільки поки вітчизняна продукція не відповідатиме європейським стандартам, Україна не зможе повноцінно торгувати з ЄС, навіть за умови скасування мит (тарифні бар'єри).

Третій блок включає забезпечення всебічної підтримки вітчизняним компаніям для виходу на ринки країн ЄС (або підтримка вже працюючих там компаній), наприклад, через здійснення політики підтримки експорту шляхом створення експортно-кредитних агентств. Актуальність цього індикатора зумовлена тим, що через призупинення торгівлі з Росією, Україна має вжити заходів для підтримки експортерів та переорієнтації експорту на ринки ЄС.

Власне, із втратою російського ринку переорієнтація на ринки ЄС стає питанням виживання для тисяч підприємств, і ця переорієнтація неможлива без виконання названих індикаторів.

Просування окреслених вище реформ має вирішальне значення, що безпосередньо впливає на такі напрями, як:

- доступ на перспективні ринки розвинутих країн, в т.ч. ЄС;
- вихід вітчизняних товарів на ринки ЄС в подальшому допоможе компенсувати втрачені російські ринки;
- укріплення добробуту українського населення.

Наразі виконання трьох основних блоків реформ є основними завданнями реалізації Угоди про асоціацію та програмою дій для президента, парламенту, а також відповідальних осіб в міністерствах та відомствах у сфері євроінтеграції.

Тому питання імплементації європейських стандартів в Україні має критичне значення не лише для отримання доступу вітчизняних товарів на європейські ринки, а й для суттєвого покращення якості товарів для внутрішніх споживачів.

Також постає питання щодо можливостей якісно використати час, що лишився до 31 грудня 2015 р., на фоні того, що МВФ та ЄБРР прогнозують продовження падіння української економіки і в 2015 році.

Отже, можна визначити наступні ключові моменти, що стосуються запровадження поглибленої ЗВТ України з ЄС [17, с. 160]:

- синхронна ратифікація УА підтверджує неможливість змін тексту угоди та є передумовою для будь-яких тимчасових поступок;
- ринок ЄС залишається відкритим, тобто ЄС продовжить автономні торговельні преференції для України до 31 грудня 2015 р., забезпечуючи українським експортерам вільний доступ на ринки для більшості продуктів;
- український бізнес отримує додатковий час для підвищення конкурентоспроможності, хоча девальвація гривні вже зумовила захист внутрішнього ринку порівняно із затримкою поступової ліквідації імпорتنих мит (середній рівень яких становить майже 4%);
- основним ризиком є гальмування або відстрочка реформ, адже важливою умовою функціонування ЗВТ є гармонізація із законодавством ЄС.

Таким чином, до рекомендацій з приводу активізації процесу повноцінного запуску поглибленої ЗВТ України з ЄС слід віднести:

- врегулювання військового конфлікту;
- подолання економічної кризи;
- всебічний громадський моніторинг використання фінансової допомоги для проведення внутрішніх реформ, наданих Україні з боку ЄС та міжнародних фінансових інституцій;
- прискорення адаптації та імплементації європейських стандартів в Україні;
- міжгалузєва та міжвідомча координація, а також розподіл відповідальності та сфер впливу відповідальних осіб і міністерств за просування європейської інтеграції загалом та запуску поглибленої ЗВТ зокрема.

Висновки. 2014 рік став першим роком вільного експорту українських товарів на ринок ЄС. Преференції набрали чинності навесні 2014 року, після чого митні ставки ЄС стали відповідати умовам першого року дії економічної частини Угоди про асоціацію.

Наразі українському бізнесу забракло зусиль скористатися максимальними перевагами та можливостями від введення ЄС режиму автономних преференцій. Адже використання у 2014 році квот на безмитний експорт до ЄС за певними позиціями навіть не розпочався.

Перш за все, від активності позицій відповідальних осіб і очільників міністерств у переговорних процесах з європейськими структурами залежатиме відкриття ринку ЄС для українських товарів загалом та зокрема для м'ясної та молочної продукції, а головне – умови отримання вітчизняними виробниками європейських сертифікатів відповідності.

Організаційно-управлінські заходи активізації з впровадження взаємовигідної ЗВТ, і в першу чергу для України, значно мірою залежать від роботи міністерств та відомств, відповідальних за євроінтеграційний поступ.

Список використаної літератури

1. Економічна складова Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС: наслідки для бізнесу, населення та державного управління. – К. : Інститут економічних досліджень та політичних консультацій, 2013. – 127 с.
2. Мовчан В. Кількісна оцінка варіантів регіональної інтеграції України: глибока та всеосяжна зона вільної торгівлі з ЄС чи Митний союз з Росією, Білоруссю та Казахстаном / В. Мовчан, Р. Джуччі // Серія консультативних робіт [PP/05/2011]. – Берлін, Київ, листопад 2011. – с. 16 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ier.com.ua.
3. Савицький О. Зона вільної торгівлі з ЄС: от-от? / О. Савицький // День. – 2010. – 29 жовтня. – № 197. – С. 1, 6–7.
4. Угода про асоціацію Україна-ЄС: дороговказ реформ / [Сушко О., Зелінська О., Хорольський Р., Мовчан В., Солоненко І., Гуменюк В., Трюхан В.] – К.: Фонд Конрада Аденауера в Україні, 2012. – 53 с.
5. Новий базовий договір між Україною та ЄС: пропозиції українських експертів / [Сушко О., Хорольський Р., Шевляков І., Шумило О.]. – К.: Представництво Фонду Конрада Аденауера

ра, 2007. – 28 с. – (Серія «Політична освіта»).

6. Шнирков Олександр. Передумови та наслідки створення поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та ЄС / Олександр Шнирков // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iir.kiev.ua/ua/press/publication/2011/04/news255.html>. – 28.04.2011.

7. Сушко О. Угода про асоціацію з ЄС: чи така вже й необхідна? / О. Сушко, В. Філіпчук // Дзеркало тижня. – 2005. – № 9 (637). – 12-18 березня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dt.ua/1000/1600/49478/>.

8. Представництво ЄС в Україні / Ukraine – impact on ATM and restrictions from Russia on exports [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eu_ua/impact_atm_en.pdf. – 25.09.2014.

9. Арсеній Яценюк представникам бізнесу: Двері європейської економіки відкриті. Прийшов час дуже швидких і конкретних рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=247218383. – 17.04.2014.

10. Представництво ЄС в Україні / Європарламент підтримав пропозицію щодо зниження митних зборів для українського імпорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2014/2014_04_03_01_uk.htm. – 03.04.2014.

11. Сібекіна А. Ю. Одностороннє введення ЄС торговельних заходів як фактор стимулювання бізнесу в Україні / А. Ю. Сібекіна // Зовнішньоекономічна політика України в умовах інтеграційних процесів: Збірник матеріалів XVII Міжнародної науково-практичної конференції: 29 травня 2014 р. – К.: УДУФМТ, 2014. – С. 142–143.

12. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minagro.gov.ua/>. – 20.01.2015.

13. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. – 19.01.2015.

14. Панченко Ю. Невичерпні. Як українські експортери використовували європейські квоти / Ю. Панченко // Європейська правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2015/01/29/7030160/>. – 29.01.2015.

15. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, з іншої сторони // Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535.

16. Панченко Ю. Владислава Рутицька: «Найближчим часом ми почнемо консультації про перегляд квот ЄС» / Ю. Панченко // Європейська правда [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/interview/2015/01/27/7029986/>. – 27.01.2015.

17. Сібекіна А. Ю. Результати одностороннього відкриття європейського ринку для України та перспективи повноцінного функціонування поглибленої ЗВТ з ЄС / А. Ю. Сібекіна // Актуальні проблеми міжнародних відносин: Збірник наукових праць. – 2014. – Випуск 122. Частина II (у двох частинах). – С. 156–164.

Sibekina A. U., senior lecturer of the World Economy and International Economic Integration Department, Ukrainian State University of Finance and International Trade

ORGANIZATIONAL AND MANAGEMENT MEASURES OF THE IMPLEMENTATION INTENSIFY OF SYMMETRIC FREE TRADE AREA BETWEEN UKRAINE AND THE EU.

Abstract. The article concerns the problematic issues of Ukraine's approach to the full implementation of deep free trade area (FTA) with the European Union (EU). Ukraine Association Agreement with the European Union - is primarily an economic document, 80% of which is devoted to the details of a deep and comprehensive free trade area, so it requires economic reforms. Therefore, intensification of organizational and managerial measures of implementing symmetric Association

Agreement between Ukraine and the EU is one of the main objectives of 2015 year to the country's leadership. The government and the president made great efforts to sign it and overcome external pressures against the formation of an FTA between Ukraine and the EU. Parliament overwhelmingly ratified the agreement. Currently there is a lot of tasks of adaptation and standards document implementation. Unilateral opening of the EU market in the spring of 2014 caused the cancellation (or reduction) of tariffs on exports of Ukrainian manufactured goods and agricultural products. Results of autonomous preferences regime were ambiguous for domestic producers and exporters. To get all the benefits of free trade with the EU Ukraine should adopt a series of laws and fundamentally change the rules of local business.

Keywords: Association Agreement, the European Union, the deep free trade area, export duty, quota, preferences.

References

1. Economichna skladova Ugody pro Asociaciu mizh Ukrainou ta ES: naslidky dla biznesu, naselenna ta derzhavnogo upravlinna. – K.: Snstytut economichnyh doslidzhen ta politychnykh consultacyi, 2013. – 127 s.
2. Mivchan V., Dzucci R. Kilkisna ocinka variantiv regionalnoi integracii Ukrainy: glyboka ta vseosiazhna zona vilnoi torgivli z ES chy mytnyi souz z Rossiyeu, Bilorussiy ta Kazahstanom / V. Movchan, R. Dzucci // Seria consultatyvnyh robot [PP/05/2011]. – Berlin, Kyiv, lystopad 2011. – s. 16 [Electronic resource]. – Access mode: www.ier.com.ua.
3. Savytskyi O. Zona vilnoi torgivli z ES: ot-ot? // Den. – 2010. – 29 jovtnia. – № 197. – S. 1, 6-7.
4. Ugoda pro asociaciu Ukraina-ES: dorogovkaz reform / [Sushko O., Zelinska O., Horolskyi R., Movchan V., Solonenko I., Gumeniuk V., Trukhan V.] – K.: Fond Konrada Adenauera v Ukraini, 2012. – 53 s.
5. Novyi bazovyi dogovor maz Ukrainou ta ES: propozicii ukrainskikh ekspertiv / [Sushko O., Horolskyi R., Shevliakov I., Shumylo O.]. – K.: Predstavnytstvo Konrada Adenauera, 2007. – 28 s. – (Seria «Politychna osvita»).
6. Shnyrkov Olexander. Peredumovy ta naslidky stvorennia poglyblenoj zony vilnoi torgivli mizh Ukrainou ta ES / Olexander Shnyrkov // [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.iir.kiev.ua/ua/press/publication/2011/04/news255.html>. – 28.04.2011.
7. Suchko O., Filipchuk V. Ugoda pro asociaciu z ES: chy taka vze neobhidna? // Dzerkalo tyzhnia. – 2005. – № 9 (637). – 12-18 bereznia. – [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.dt.ua/1000/1600/49478/>.
8. Delegation of the European Union to Ukraine / Ukraine – impact on ATM and restrictions from Russia on exports [Electronic resource]. – Access mode: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/documents/eu_ua/impact_atm_en.p. – 25.09.2014.
9. Arseniy Iaceniuk predstavnykam biznesy: Dveri evropejskoi ekonomiky vidkryti. Pruyshov chas dyje shvydkykh I konkretnykh rishen [Electronic resource]. – Access mode: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=247218383. – 17.04.2014.
10. Delegation of the European Union to Ukraine / Evroparlament pidtrymav propozyciu shodo znyzennia mytnykh zboriv dla ukrainskogo importy [Electronic resource]. – Access mode: http://eeas.europa.eu/delegations/ukraine/press_corner/all_news/news/2014/2014_04_03_01_uk.htm. – 03.04.2014.
11. Sibekina A. U. Odnostoronne vvedennia ES torgovelnyh zahodiv yak factor stymuliuвання biznesy v Ukraini / A.U. Sibekina // Zovnishnoekonomichna polityka Ukrainy v umovah integraciynykh procesiv / Zbirnyk materialiv XVII Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferencii: 29 travnia 2014 r. – K.: UDUFMT, 2014. – S. 142-143.
12. The official website of the Ministry of Agrarian policy and Food of Ukraine / [Electronic resource]. – Access mode: <http://minagro.gov.ua/>. – 20.01.2015.
13. The official website State Statistics Service of Ukraine / [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.ukrstat.gov.ua/>. – 19.01.2015.

14. Panchenko I. Nevycherpni. Jak ukraïnski eksportery vykorystovували euvроpeyski kvoty / I. Panchenko // Europeyska Pravda [Electronic resource]. - Access mode: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2015/01/29/7030160/>. – 29.01.2015.

15. Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, on the other hand // Governmental portal [Electronic resource]. – Access mode: http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344&cat_id=223223535.

16. Panchenko I. Vladyslava Rutycka: «Naiblyzchym chasom my pochnemo konsyltatsii pro peregljad kvot ES / I. Panchenko // Europeyska Pravda. [Electronic resource]. – Access mode: <http://www.eurointegration.com.ua/interview/2015/01/27/7029986/>. – 27.01.2015.

17. Sibekina A. U. Rezultaty odносторонного vidkrytta euvроpeyskogo rynku dla Ukrainy ta perspektvyvy povnocinnogo funkcionuvannia poglyblenoï ZVT z ES / A. U. Sibekina // Aktyalni problem miznarodnyh vidnosyn: Zbirnyk naykovykh prac. – 2014. – Vypusk 122. Chastyna II (u dvoх chastynah). – S. 156–164.

*Сибекина А. Ю., ст. преподаватель
кафедры мирового хозяйства
и международной экономической интеграции
Украинского государственного университета
финансов и международной торговли*

ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНЧЕСКИЕ МЕРЫ АКТИВИЗАЦИИ ПО ВНЕДРЕНИЮ СИММЕТРИЧНОЙ ЗОНЫ СВОБОДНОЙ ТОРГОВЛИ УКРАИНЫ С ЕС

***Аннотация.** Статья раскрывает проблемные вопросы приближения Украины к полноценному внедрению углубленной зоны свободной торговли (ЗСТ) с Европейским Союзом (ЕС). Соглашение об ассоциации Украины с Европейским союзом – это, прежде всего, экономический документ, 80 % которого посвящено деталям углубленной и всеобъемлющей ЗСТ, что требует проведения экономических реформ. Поэтому активизация организационно-управленческих мероприятий по внедрению симметричного соглашения об ассоциации Украины с ЕС является одним из главных задач 2015 года для руководства страны. Правительство и президент приложили немало усилий, чтобы подписать его и преодолеть внешнее давление, направленное против образования ЗСТ между Украиной и ЕС. Парламент подавляющим большинством голосов ратифицировал Соглашение. Сейчас предстоят задачи по адаптации норм и имплементации документа. Одностороннее открытие рынков ЕС с весны 2014 г. обусловило отмену (или уменьшение) тарифов по экспорту промышленных товаров и сельскохозяйственной продукции Украины. Неоднозначными оказались результаты применения отечественными товаропроизводителями и экспортерами режима автономных преференций ЕС. Чтобы получить всю выгоду от свободной торговли с ЕС, нужно принять ряд законов и коренным образом изменить правила украинского бизнеса.*

***Ключевые слова:** Соглашение об ассоциации, Европейский Союз, углубленная зона свободной торговли, экспорт, пошлина, квота, преференции.*